

TAOTLUS ISIKUANDMETE TÖÖTLEMISEKS TEADUSUURINGUS

Juhindudes isikuandmete kaitse seaduse (IKS) paragrahvis 6 sätestatust palun kooskõlastada

Uuringu pealkiri	Improving the employment prospects and social inclusion of people with weak labour market connections
Kas poliitika kujundamise uuring (IKS § 6 lg 5) või	Jah
uuring hõlmab eriliigilisi isikuandmeid ja puudub valdkondlik eetikakomitee (IKS § 6 lg 4)	- (uuring hõlmab eriliigilisi isikuandmeid, valdkondlik eetikakomitee on olemas)
<i>Palume eelmise kahe lahtri puhul valida üks vastavalt õiguslikule alusele, v.a olukorras, kui poliitika kujundamise uuringu puhul puudub valdkondlik eetikakomitee. Kui poliitika kujundamise uuringus töödeldakse eriliiki isikuandmeid, siis täita ka eetikakomitee otsuse lahter.</i>	
Kas isikuandmete töötleja on määranud andmekaitse spetsialisti (sh tema nimi ja kontaktandmed)?	Jah Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi andmekaitse spetsialisti kontakt: Jaanus Põldmaa andmekaitse@mkm.ee Eesti Töötukassa andmekaitse spetsialisti kontakt: Katrin Uuetalu katrin.uuetalu@tootukassa.ee
Kas on olemas eetikakomitee otsus ¹ ? <i>Kooskõlastuse olemasolul lisada see taotlusele.</i>	Taotlus esitatakse samaaegselt sotsiaalteaduslike rakendusuringute eetikakomiteele.
Kas osa uuringust toimub andmesubjekti nõusoleku alusel? <i>Kui jah, siis palume taotlusele lisada nõusoleku vorm või selle kavand ning küsimustik või selle kavand.</i>	Ei

1. Vastutava töötleja üldandmed²	
1.1. Vastutava töötleja nimi, registrikood,	Majandus- ja

¹ IKS § 6 lg 4 - kui uuringus töödeldakse eriliiki isikuandmeid, on vajalik ka eetikakomitee kooskõlastus.

² Vastutav töötleja on uuringu läbiviija (tellija). Juhul, kui vastutav töötleja kasutab uuringu läbiviimisel teisi isikuid ja asutusi, siis on need teised isikud ja asutused volitatud töötlejad.

<p>aadress ja kontaktandmed (sh kontaktisik) <i>analoogne registrikandega, kontaktisiku e-post, telefon</i></p>	<p>Kommunikatsiooniministeerium 70003158 Suur-Ameerika 1, 10122 Tallinn</p> <p>Kontaktisik: Kristi Suur, tööhõive osakonna tööturuteenuste juht kristi.suur@mkm.ee +372 5913 9212</p> <p>Eesti Töötukassa 74000085 Lõdõtsa 2a, 11415 Tallinn</p> <p>Kontaktisik: Margit Paulus, analüüsiosakonna juhataja margit.paulus@tootukassa.ee +372 614 8504</p> <p>Uuringut rahastatakse Euroopa Komisjoni tehnilise toe instrumendi kaudu, mille eesmärk on toetada reformide elluviimist liikmesriikides <i>(Technical Support Instrument Programs, Regulation (EU) 2021/240).</i></p>
<p>1.2. Isikuandmete töötlemiskoha aadress (kui erineb registriandmetest) <i>maja, tänav, asula/linn, maakond, postiindeks</i></p>	<p>-</p>

<p>2. Volitatud töötaja üldandmed³</p>	
<p>2.1. Volitatud töötaja nimi, registrikood, aadress ja kontaktandmed (sh kontaktisik) <i>Aadress analoogne registrikandega, kontaktisiku e-post ja telefoninumber</i></p>	<p>Organisation for Economic Co-operation and Development (edaspidi OECD) 775 687 957 00016 2, rue André Pascal - 75775 Paris Cedex 16, Prantsusmaa</p> <p>Kontaktisik: Anne Lauringson, Senior Labour Economist, Employability Division, Directorate for Employment, Labour and Social Affairs anne.lauringson@oecd.org +33 1 45 24 19 77</p> <p>Statistikaamet 70000332 Tatari 51, Tallinn</p> <p>Kontaktisik: Ilona Reiljan Tel 5331 1740 ilona.reiljan@stat.ee</p>

³ Volitatud töötajate loetelu peab olema ammendav ehk kõik volitatud töötajad peavad olema nimetatud. Kui taotluse esitaja on volitatud töötaja, peab taotlusele olema lisatud dokument, kust nähtub, et vastutav töötaja on volitatud töötajale andnud volituse inspeksioonile taotluse esitamiseks.

2.2. Isikuandmete töötlemiskoha aadress (kui erineb registriandmetest) <i>maja, tänav, asula/linn, maakond, postiindeks</i>	-

<p>3. Mis on teadusuuringu läbiviimise õiguslik alus?</p> <p><i>Nimetage õigusakt, mis annab Teile õiguse teadusuuringut läbi viia. Ei piisa viitest IKS § 6-le. Poliitikakujundamise eesmärgil läbiviidava uuringu puhul tuua välja volitusnorm, millest nähtub, et asutus on selle valdkonna eest vastutav. Akadeemilise uuringu korral võib see olla näiteks Teadus- ja arendustegevuse korralduse seadus või teadus- või arendusprojekti avamise otsus, leping vms.</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni korralduse seaduse § 9 lõige 2 punkti 2 kohaselt on kõigi ministeeriumide ülesandeks oma valitsemisalale tarviliku teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni rahastamise korraldamine. 2. Majandus- ja Kommunikatsiooni-ministeeriumi tegevusvaldkonna piiritleb Vabariigi Valitsuse seadus, mille § 63 lõike 1 kohaselt kuulub ministeeriumi valitsemisalasse muuhulgas riigi majandus-, ettevõtlus-, tööhõive- ja tööturupoliitika kavandamine ja elluviimine; töösuhete ja töökeskkonna korraldamine ning võrdse kohtlemise ja soolise võrdsuslikkuse edendamine ja koordineerimine ning vastavate õigusaktide eelnõude koostamine. 3. Samu eesmäärke kinnitab ka Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi põhimäärus (Vabariigi Valitsuse 23.10.2002 määrus nr 323, edaspidi põhimäärus). Põhimääruse §-s 10 on täpsustatud, et ministeeriumi tegevuse eesmärgiks on luua eeldused Eesti majanduse konkurentsivõime ja tootlikkuse kasvuks, töötades välja ja viies ellu riigi majandus-, ettevõtlus-, tööhõive-, tööturu- ja maakasutuspoliitikat. 4. Põhimääruse 3. peatükis on osakondade põhiülesannete all § 17 punktis 18¹ sätestatud, et tööhõive osakonna põhiülesanne on tööturupoliitika kavandamine ja selle elluviimise korraldamine, et tagada tööelise elanikkonna suur tööga hõivatus ning tarviliku tööjõu olemasolu tööandjatele, ja valdkonda reguleerivate õigusaktide eelnõude ettevalmistamine. Osakonnal on juhtiv roll tööjõu mobiilsuse, töövõime ja tööhõivevõime arendamisel ning nende poliitikavaldkondadega seotud tööturuteenuste, kulutuste, hüvitiste ja toetuste kujundamisel. 5. Taotluse esitaja lähtub oma töös
--	---

	<p>isikuandmete kaitse seadusest (edaspidi IKS) täidesaatvat riigivõimu puudutavatest õigustest ja kohustustest. IKS § 6 lõike 5 alusel on täidesaatval võimul võimalik analüüsida andmeid poliitika kujundamise eesmärgil. Teadusuuringuks on ka täidesaatva riigivõimu analüüsid ja uuringud, mis tehakse poliitika kujundamise eesmärgil.</p> <p>6. Eesti Töötukassa osaleb uuringu läbiviimises töötuskindlustuse seaduse § 23 lõike 1 ja lõike 2 punktide 6 ja 7 ja tööturumeetmete seaduse § 5 lg 1 alusel. Töötukassa analüüsib oma eesmärgi saavutamiseks tööturu olukorda ning töötukassa tegevuse, sealhulgas töötuskindlustuse ja rakendatavate tööturumeetmete ning töövõime hindamise ja töövõimetoetuse mõju ja tulemuslikkust. Samuti osaleb töötukassa oma eesmärgi saavutamiseks töötuskindlustuse, tööturumeetmete ja töötutoetuse ning töövõime hindamise ja töövõimetoetuse planeerimisel ning avaldab arvamust töötuskindlustusega, tööturuteenuste ja -toetustega, töötutoetusega ning töövõime hindamise ja töövõimetoetusega seotud õigusaktide eelnõude kohta. Tööturumeetmete pakkumise korraldab ja tööturumeetmeid pakub samuti töötukassa. Tööturuteenused on sätestatud tähtajalistes tööhõiveprogrammides, mis on kinnitatud Vabariigi Valitsuse määrustega või ministri käskkirjadega kinnitatud toetuse andmise tingimustes.</p> <p>7. Projekti rahastatakse Euroopa Komisjoni tehnilise toe instrumendi kaudu, mille eesmärk on toetada reformide elluviimist liikmesriikides (<i>Technical Support Instrument Programs, Regulation (EU) 2021/240</i>). Projekti taotlus Euroopa Komisjonile esitati 06.09.2024 (taotlusvooru koordineeris Eestis Riigi Tugiteenuste Keskus). Projekti rahastusotsus tehti 31.03.2025, mil Euroopa Komisjon võttis vastu otsuse: C(2025)1860, <i>COMMISSION IMPLEMENTING DECISION on the financing of the Technical Support Instrument and the adoption of the work programme for 2025</i> [Link]. Projekti läbiviimist rahastatakse 12.09.2025 Euroopa Komisjoni ja OECD</p>
--	---

	vahel sõlmitud lepingu alusel (REFORM/IM2025/012: 25EE04 – <i>Improving the employment prospects and social inclusion of people with weak labour market connections (TSI2025/46.01)</i>).
--	--

4. Mis on isikuandmete töötlemise eesmärk?

Kirjeldage uuringu eesmärke ja püstitatud hüpoteese, mille saavutamiseks on vajalik isikuandmete töötlemine. Palume siin punktis selgitada kogu uuringut, mitte ainult taotluse esemeks olevat osa (näitaks ka nõusoleku alusel toimuvat uuringu osa). Kui osa uuringust toimub nõusoleku alusel, siis palume taotlusele lisada nõusoleku vorm või selle kavand ning küsimustik või selle kavand.

Projekti eesmärk on edendada tööturul haavatavas olukorras olevate inimeste (näiteks tervisepiirangutega või pikaajaliselt tööturult eemal olnud inimeste) võimalusi tööturule naasmiseks ja seal püsimiseks. Selleks viiakse läbi laiapõhjaline uuring, et kaardistada tööturule sisenemise ja tööturul püsimisega seotud barjääre, arvestades mh tervishoiu, sotsiaal- ja hariduse valdkonna meetmete kättesaadavusega. Seejärel kaardistatakse olemasolevate tööturumeetmete efektiivsust ja tehakse ettepanekuid teenuste sisu, teenuse osutajate kompetentsinõuete, tulemuspõhise rahastuse ja mudeli piloteerimise osas.

Projekti oodatav tulemus on Eesti Töötukassa tugevnenud suutlikkus pakkuda tõhusaid tööturuteenuseid (edaspidi teenus) ja parem valdkondadeülene koostöö. Projekti tulemusena:

- tuvastatakse tööturu vaates haavatavas olukorras olevad sihtrühmad;
- paraneb arusaam takistustest, mis haavatavaid sihtrühmi tööturule sisenemisel ja seal püsimisel mõjutavad;
- kaardistatakse olemasolevad erinevate valdkondade tugimeetmed, tuvastatakse nende omavahelised kattuvused ja lüngad ja koordineerimisega seotud murekohad;
- esitatakse ettepanekud teenuste paremaks sihitamiseks ja sisseostetavate teenuste tulemuspõhise rahastamise raamistiku kujundamiseks;
- töötatakse välja poliitikasoovitused, kuidas tõhustada abi osutamist koostöös (nt tervishoid, sotsiaalhoolekanne, haridus) ja tugevdada valdkondadevahelist koordineerimist.

Tegu on 2021. aasta OECD ja Sotsiaalministeeriumiga koostöös läbi viidud uuringu „[Improving the provision of active labour market policies in Estonia](#)“ jätkuprojektiga.

Projekti ülevaade on välja toodud ka [OECD kodulehel](#).

5. Selgitage, miks on isikut tuvastamist võimaldavate andmete töötlemine vältimatult vajalik uuringu eesmärgi saavutamiseks.

Uuringu üheks eesmärgiks on välja selgitada tööturuga nõrgalt seotud ehk haavatavad sihtrühmad (nt pikaajalised töötud, ebaregulaarse sissetulekuga töötajad jm) ning välja tuua, millised takistused neil tööturule sisenemisel või seal püsimisel esinevad. Lisaks hinnatakse haavatavate sihtrühmade suurused.

Seejärel analüüsitakse, millist tuge (teenused ja toetused) haavatavatele sihtrühmadele pakutakse, kuidas on pakutav tugi kooskõlas nende inimeste tööturutakistustega, kui palju seda tuge kasutatakse ja kui suured on kattuvused või puudujäägid olemasolevate teenuste pakumises.

Kokkuvõttes antakse hinnang, kas olemasolev tugi ja teenused vastavad sihtrühmade vajadustele.

On oluline, et analüüsi aluseks oleks terviklik vaade indiviidile ehk analüüsitaks kombineeritult erinevaid valdkondi, et mõista, millised takistused inimesel tööturul esinevad ning millist tuge ta on saanud, st võttes arvesse nii töötukassa kui ka teiste asutuste poolt pakutavaid teenuseid ja

toetusi. Oluline on kaasata andmed nii tööturuvaldkonnast, tervisevaldkonnast, sotsiaalvaldkonnast kui ka haridusvaldkonnast, millel võib olla potentsiaalne mõju inimese väljavaadetele tööturul. Sealhulgas saab välja tuua, et need andmed asuvad erinevates andmekogudes. Riiklike andmekogude andmete kasutamist toetab ka asjaolu, et uuritavad sihtrühmad võivad olla väga väikesed ning näiteks küsitlusuuringutega neid välja selgitada poleks võimalik. Uuringu raames on vajalik seega erinevate riiklike andmekogude andmete ühendamine indiviidi tasemel, et analüüsida takistusi koos saadud teenuste ja toetuste ning väljunditega tööturul.

Tööturuga nõrgalt seotud ehk haavatavate sihtrühmade väljaselgitamiseks ning nende poolt olemasolevate toetuste ning teenuste kasutamise ja nende piisavuse hindamiseks on vajalik võtta vaatluse alla võimalikult palju tunnuseid, mis võivad mõjutada inimeste käitumist ja väljavaateid tööturul. Analüüsi kaasatavate tunnuste vähendamisega suureneb risk, et andmeanalüüsi käigus ei ole võimalik haavatavaid sihtrühmasid ning nende tööturuga seonduvaid takistusi välja selgitada või ei suudeta tuvastada olemasolevate teenuste ja toetuste kattuvusi/puudujääke ning sellest tulenevalt hinnata nende piisavust sihtrühmade vajadustele. Nende riskide vähendamine on oluline, et uuringu tulemusena võimalikult hästi mõista, milline tugi haavatavate sihtrühmade jaoks puudu on ning et uuringu tulemusena antavad poliitikasoovitused (nt vajadus uute teenuste loomiseks või ettepanekud olemasolevate teenuste muutmiseks) vastaksid võimalikult täpselt sihtrühmade vajadustele. Ettepanekuid ja poliitikasoovitusi tehakse nii tööturu- kui ka teistele valdkondadele eesmärgiga suurendada pakutavate meetmete tõhusust ning valdkondadevahelist koostööd.

Isikuandmete kaitse üldmääruse (edaspidi IKÜM) põhjenduspunktis 157 rõhutatakse, et registrite alusel saadud uuringutulemused annavad usaldusväärseid ja kvaliteetseid teadmisi, mis võivad olla aluseks teadmispõhise poliitika sõnastamisele ja rakendamisele, parandada paljude inimeste elukvaliteeti ja suurendada teenuste tõhusust. Seetõttu ei ole vastutava töötleja hinnangul vähem oluline, et andmekogude põhist andmestikku oleks võimalik kasutada statistilisteks analüüsideks hindamaks inimeste väljavaateid tööturul, sealhulgas võttes arvesse seda mõjutavad taustatunnused, takistavad ja soodustavad tegurid, teenused ja toetused.

6. Selgitage ülekaaluka huvi olemasolu.

Alates COVID-19 pandeemiast on tööpuuduse määr Eestis püsinud kõrgel. 2024. aastal oli tööpuuduse määr 7,6%, olles 1,7 protsendipunkti kõrgem Euroopa Liidu keskmisest. See viitab, et teatud sihtrühmadel on keeruline tööturul rakendust leida. OECD on varasemalt välja toonud, et arvestatav hulk inimesi on Eestis tööturuga nõrgalt seotud – neil puudub töökoht või nad töötavad vaid mõned kuud aastas, teenivad madalat palka või nende töölepingud on mittepüsivad (OECD 2021). Lisaks on Eestis hulk inimesi, kes on tööturul mitteaktiivsed (2024. a andmetel 92 tuhat inimest vanuses 20–65. a). Keerulised väljavaated tööturul võivad viia vaesusriski või sotsiaalse tõrjutuseni. 2024. aastal oli vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse riskis olevate inimeste osakaal 21,7% (18-aastased ja vanemad; EL keskmine 18%). Lisaks on väljakutseks Eesti vananev rahvastik, millel on oluline mõju nii riigi eelarvele kui ka tööjõu hulgale.

Eestis viib tööpoliitikat ellu töötukassa eesmärgiga tagada vähendada töötust ja lühendada selle kestust, ennetada töötust ning toetada tööhõives püsimist ja kvaliteetset tööhõivet, suurendada tööjõu pakkumist ning toetada kaasavat ja kohanemisvõimelist tööturгу ja majanduse struktuurimuutusi tööturumeetmete abil. Selleks toetab töötukassa inimesi pakkudes erinevaid teenuseid ja toetusi. Töötukassa registreeritud töötute klientide hulgas on suur hulk inimesi, kes kuuluvad mõnda riskirühma. 2024. aastal kuulus keskmiselt vähemalt ühte riskirühma ligi 71% töötutest (35,5 tuhat inimest), sealhulgas pikaajalisi töötuid oli arvel keskmiselt 18,7 tuhat ja

tervisest tuleneva takistusega⁴ keskmiselt 10,2 tuhat inimest. Paljud registreeritud töötud kuuluvad korraga mitmesse riskirühma. See võib viidata, et töötukassa ei pruugi pakkuda piisavat ning süsteemset tuge klientidele, kellel on keerulised tööturu väljavaated. Lisaks registreeritud töötutele pakub töötukassa teenuseid ka teistele tööturul nõrgemate väljavaadetega sihtrühmadele – näiteks töötavatele inimestele suunatud töötust ennetavad teenused või teenused, kus saavad osaleda ka töötavad tervisest tuleneva takistusega inimesed. Hetkel puuduvad uuringud, mis tooks välja, kuidas mõjutavad töötukassa teenused ja toetused inimeste hõive väljavaateid võttes arvesse ka teenused ja toetused, mida pakutakse tervise-, sotsiaal- ja haridusvaldkonnas. Uuringus vaadatakse tuge haavatavatele sihtrühmadele laiemalt (sealhulgas neile, kes ei ole registreeritud töötuna), et välja selgitada kohad, mille osas teenuste pakkumine kattub ning tehakse ettepanekuid ja soovitusi, milliseid muudatusi peaks töötukassa või ka teised seotud valdkonnad tegema (nt muudatused olemasolevates teenustes või uute teenuste pakkumine, valdkondadeülese koostöö parandamisvõimalused jms), et haavatavate sihtrühmade tööhõivet suurendada ning tagada selle jätkusuutlikkus.

Ülekaalukas huvi on põhjendatud vajadusega teha kindlaks tuge vajavad tööturuga nõrgalt seotud sihtrühmad ning hinnata olemasolevate meetmete sobivust ja piisavust sihtrühmadele eesmärgiga suurendada nende tööturul osalemist ja hõive stabiilsust. Uuringu tulemusena antakse vajadusel soovitusel olemasolevate teenuste ümberdisainimiseks ning uute teenuste loomiseks, mis oleksid tõhusad, sidusad ja tulemuspõhised ning arvestaksid laiemat teenuste ja toetuste süsteemi (ehk võtaksid arvesse ka teenused, mida osutatakse tervise-, sotsiaal- ja haridussektoris). Sobiva toe pakkumine haavatavatele sihtrühmadele aitab parandada nende elukvaliteeti ja väljavaateid tööturul, vähendada nende sõltuvust sotsiaalkaitsest ning sellega kaasneb positiivne mõju riigieelarvele (väiksemad sotsiaalkulud, suuremad maksutulud) ning väheneb tööjõupuudus.

Uuring toetab mitmete strateegiliselt seatud eesmärkide täitmist:

- [Heaolu arengukava 2023-2030](#), mis seab eesmärgiks tõsta tööhõive määr 81,3%-ni aastaks 2030;
- Vabariigi Valitsuse tegevuskava „[Eesti 2035](#)“, mis lisaks töötutele pöörab tähelepanu ka tööturul nõrgemas olukorras olevatele inimestele;
- [Eesti Töötukassa arengukava 2024-2027](#), kus üheks tulemusindikaatoriks on seatud eelnevalt mitteaktiivsete uute registreeritud töötute (va vähenenud töövõimega inimesed) tööle rakendumine 2027. aastal 30%;
- [Euroopa Liidu Nõukogu soovitus majandus-, sotsiaal-, tööhõive-, struktuuri- ja eelarvepoliitika kohta](#) ning [selle juurde kuuluv komisjoni töödokument](#), kus rõhutatakse vajadust vähendada vaesusriski või sotsiaalse tõrjutuse määra Eestis ja parandada ligipääsu tööturule;
- [Eesti taaste- ja vastupidavuskavas](#) seatud eesmärkide täitmise toetamine (Reform 6.8. Pikaajaline hooldus; Investeering 6.6: Noorte tööpuudust vähendavate tööturumeetmete pakkumine).

7. Selgitage, kuidas tagate, et isikuandmete töötlemine ei kahjusta ülemääraselt andmesubjekti õigusi ega muuda tema kohustuste mahtu.

Vajadusel loetleda täiendavaid kaitsemeetmeid privaatsuse riive vähendamiseks.

⁴ Vastavalt Vabariigi Valitsuse 29.09.2023 määruse nr 90 "Tööhõiveprogramm 2024–2029" § 6 punktile 7 on tervisest tulenev takistus – seisund, millest tulenevalt on inimesele määratud puue puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse tähenduses või ta on tunnistatud püsivalt töövõimeetuks riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, sealhulgas juhul, kui talle riiklike elatusrahade seaduse alusel määratud invaliidsusgrupp on loetud vastavaks püsivale töövõimeetuusele või tal on tuvastatud osaline või puuduv töövõime töövõime toetuse seaduse alusel.

Andmete liikumine uuringus on kavandatud nii, et andmete liikumise tee oleks võimalikult lühike ja andmeid töötleks minimaalselt vajalik hulk inimesi. Analüüs viiakse läbi Statistikaameti turvalisel töökohal.

Osa analüüsiks vajalikke andmeid on Statistikaametil olemas. Teiste andmete puhul, mis Statistikaametil puuduvad, edastab iga andmeandja (täpne loetelu andmeandjatest, andmetest ja andmeallikatest on toodud Lisas 1) andmed statistiliseks analüüsiks vajaliku kokkulepitud minimaalse andmekoosseisu kohta (eesmärgipärasus ja minimaalsus: IKÜM artikkel 5 lõige 1 punktid b ja c) Statistikaametile (vt Lisa 1). Statistikaamet pseudonümiseerib saadetud andmed ja teeb volitatud töötlejale koos muude Statistikaametil juba olemasolevate kokkulepitud registriandmetega kättesaadavaks kujul, mis võimaldab läbi pseudonümiseeritud identifikaatorite erinevate andmekogude andmeid omavahel ühendada. Andmete töötlemine volitatud töötleja poolt toimub Statistikaameti teadlaste keskkonnas (vt täpsemalt <https://stat.ee/et/konfidentsiaalsete-andmete-kasutamise-juhend>). Andmetöötleja lähtub andmete töötlemisel Andmekaitse inspeksiooni isikuandmete töötleja üldjuhendis toodud andmete töötlemise põhimõtetest (<https://www.aki.ee/isikuandmed/juhendid/isikuandmete-tootleja-uldjuhend>).

Isikuandmete töötlemine ei kahjusta andmesubjektide õigusi ega muuda nende kohustuste mahtu, kuna analüüsi lõpptulemused avaldatakse üldistatud kujul ning neid analüüsitakse statistiliselt, st ei analüüsita ühtegi inimest individuaalselt ega eraldi. Analüüsi tulemid (tabelid, joonised jms) läbivad enne volitatud töötlejale väljastamist konfidentsiaalsuse kontrolli, mille viib läbi Statistikaameti töötaja.

8. Kuidas toimub andmete edastamine isikuandmete allikalt teadusuuringu läbiviijani?

Sealhulgas palume välja tuua milliseid töötlussüsteeme ja/või keskkondi (sh pilveteenus) isikuandmete (sh pseudonüümitud) töötlemiseks kasutatakse ning millises riigis5 asuvad töötlussüsteemide/pilveteenuse pakkuja serverid.

Iga andmeandja edastab uuringu läbiviimiseks vajalikud kokkulepitud koosseisus isikuandmed (vt Lisa 1) turvalisel viisil Statistikaametile. Statistikaamet pseudonümiseerib saadetud andmed, paneb kokku pseudonümiseeritud andmestikud juba Statistikaametis olemasolevatest uuringu läbiviimiseks vajalikest ja kokkulepitud andmetest ning teeb pseudonümiseeritud andmestikud kättesaadavaks volitatud töötlejale OECD Statistikaameti teadlaste keskkonnas kujul, mis võimaldab läbi pseudonümiseeritud koodi vajalike andmekogude andmeid omavahel ühendada. Andmetöötlust Statistikaameti teadlaste keskkonnas viib läbi OECD. Taotluse Lisas 1 on kirjeldatud täpsemalt, milliste andmekogude andmeid ja tunnuseid soovitakse uuringus kasutada.

Pseudonümiseeritud andmestike moodustamiseks kasutatakse Statistikaametis loodud koodivõtit, mis tugineb Statistikaameti poolt loodud meetodikal. Isikukoodidega andmestikke ega koodivõtit ei tehta OECD-le kättesaadavaks. Pseudonümiseerimine Statistikaametis tagab, et kõik andmed pseudonümiseeritakse sama koodiga ning nii moodustub andmestik, mille alusel on võimalik analüüsi läbiviijal vastata uuringu uurimusküsimustele ja täita uuringule seatud eesmärk. Andmeandjate poolt andmete pseudonümiseerimisel enne Statistikaametile esitamist ei oleks Statistikaametil võimalik andmeid siduda ning uuringule seatud eesmärki ei oleks võimalik saavutada. Andmeid töötleb ainult OECD, vastutatavatele töötlejatele pseudonümiseeritud andmestikke kättesaadavaks ei tehta. Lõpparuandes esitatakse tulemused statistiliselt üldistatud kujul, tagades, et üksikisikuid ei ole võimalik tuvastada.

⁵ Isikuandmete edastamine on lubatud üksnes sellisesse riiki, millel on piisav andmekaitse tase (Euroopa Liidu liikmesriigid; Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigid; riigid, mille isikuandmete kaitse tase on Euroopa Komisjoni poolt hinnatud piisavaks). Kui kasutatava keskkonna server ei asu piisava andmekaitsetasemega riigis, saab isikuandmete edastamine toimuda isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artiklite 44-50 alusel. Täiendav teave: <https://www.aki.ee/isikuandmed/andmetootlejale/isikuandmete-edastamine-valisriiki>. Kui kasutatava keskkonna server asub riigis, mis ei ole piisava andmekaitse tasemega, tuleb täita ka taotluse punkt 12. Edastamine tähendab ka isikuandmete hoidmist serveris.

Andmete liikumise protsess on järgmine:

- Vastutavad töötajad (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ja Eesti Töötukassa) on leppinud kokku, et Eesti Töötukassa esitab taotluse konfidentsiaalsete andmete kasutamiseks teaduslikul eesmärgil Statistikaametile koos Andmekaitse Inspeksiooni (edaspidi AKI) ja eetikakomitee loaga.
 - Statistikaameti konfidentsiaalsusnõukogu positiivse otsuse korral:
 - Edastab Eesti Töötukassa andmed töötukassa andmekogust Statistikaametile AKI poolt kinnitatud koosseisus
 - Esitab Statistikaamet päringud Sotsiaalkindlustusametile ja Tervisekassale AKI poolt kinnitatud koosseisus andmete edastamiseks Statistikaametile
- Uuringu läbiviimiseks kokku pandud ja edastatud andmestikud kustutab iga andmekogu pidaja hiljemalt 31.12.2026. Oluline on säilitada loodud andmestikke mõnda aega pärast andmete saatmist ja pseudonümiseeritud kujul analüüsimiseks ettevalmistamist, et vajadusel kontrollida, kas lõplikud analüüsiks kasutatavad andmestikud on korrektsed.*
- Statistikaamet pseudonümiseerib Eesti Töötukassa, Sotsiaalkindlustusameti ja Tervisekassa poolt edastatud andmetes olevad isikukoodid.
 - Statistikaamet teeb pseudonümiseeritud andmed volitatud töötlejale OECD kättesaadavaks kujul, mis võimaldab läbi pseudonümiseeritud koodi erinevate analüüsi hõlmataavate andmestike andmeid omavahel ühendada.
 - Lisaks eelnevalt välja toodud andmekogude (Eesti Töötukassa, Sotsiaalkindlustusamet, Tervisekassa) poolt edastatud andmetele teeb Statistikaamet OECD-le pseudonümiseeritud kujul kättesaadavaks andmed AKI poolt kinnitatud andmekoosseisu alusel käesoleva taotluse Lisas 1 nimetatud andmekogudest ja andmestikest.
 - OECD-le ei tehta kättesaadavaks isikukoodidega andmestikke ega anta võtit isikukoodide taastamiseks.
 - Statistikaamet lisab pseudonümiseeritud andmestikud OECD-le analüüsiks kasutatavasse kausta Statistikaameti teadlaste keskkonnas.
 - OECD ühendab pseudonümiseeritud koodi abil erinevate pseudonümiseeritud andmestike andmed ja analüüsib neid Statistikaameti teadlaste keskkonnas.
 - Analüüsi tulemid (tabelid, joonised jms) läbivad enne OECD-le väljastamist konfidentsiaalsuse kontrolli, mille viib läbi Statistikaameti töötaja.

9. Loetlege isikute kategooriad, kelle andmeid töödeldakse ning valimi suurus.

Inimeste rühmad, keda uurida kavatsetakse ning kui palju neid on.

Uuringu keskmes on 16–65-aastased tööelised inimesed. Kokku hõlmab analüüs 2021.–2025. aastate keskmise rahvaarvu andmetel seega ca 860 tuhat inimest, kelle andmed uuringu läbiviimise kaasatakse. Valimi suurus ei ole võimalik piirata, kuna uuringu üheks eesmärgiks on välja selgitada tööturuga nõrgalt seotud sihtrühmad ja nende suurused ning selleks on vajalik analüüsida tööeliste inimeste kogumit tervikuna eesmärgiga parandada nende väljavaateid tööturul. Seetõttu ei ole teatud tunnuste põhjal andmete piiritlemine enne analüüsi eesmärgipärane. Andmekaitsealase mõjuhinna osad on kajastatud taotluse erinevates punktides ning täiendav osa on toodud lisas 2.

9.1. Tooge välja periood, mille kohta isikuandmete päring tehakse.

Isikuandmete päring tehakse aastate 2021–2025 kohta, selleks, et oleks võimalik jälgida inimeste käekäiku tööturul ning saadud toetuseid ja teenuseid pikema perioodi jooksul.

Andmekogude lõikes on päringu perioodid järgnevad:

- Töötukassa andmekogu andmed perioodil 2021–2025
- Sotsiaalkaitse infosüsteemi andmed perioodil 2021–2025
- Sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri andmed perioodil 2021–2025
- Tervisekassa andmekogu andmed perioodil 2021–2025
- Retseptikeskuse andmed perioodil 2021–2025
- Töötamise registri andmed perioodil 2021–2025
- Maksu- ja Tolliameti tulu- ja sotsiaalmaksu deklaratsioonide (TSD) andmed perioodil 2021–2025
- Eesti hariduse infosüsteemi andmed perioodil 2021–2025
- Kinnipeetavate, vahistatute, arestialuste ja kriminaalhoolduslaste andmekogu andmed perioodil 2021–2025
- Rahvastiku statistilise registri andmed perioodil 2021–2025
- Rahvastikuregistri ja surma põhjuste registri andmed 2021–2025
- EUROMODi mikrosimulatsioonimudeli Statistikaameti sisendandmestiku andmed perioodil 2021–2024

Täpsem loetelu uuringus kasutatavatest isikuandmetest koos perioodide, allikate, andmeandjate ja selgitustega on toodud taotluse Lisas 1.

9.2. Loetlege töödeldavate isikuandmete koosseis.

Tuua detailselt välja, milliseid isikuandmeid töödeldakse (nt ees- ja perenimi, isikukood, e-posti aadress jne) ning põhjendus, miks just neid andmeid on uuringu eesmärgi täitmiseks vaja. Vajadusel esitada taotluse lisana (nt tabelina).

Töödeldavate isikuandmete koosseis on kirjeldatud taotluse Lisas 1.

9.3. Loetlege isikuandmete allikad.

Nimetage konkreetsed isikuandmete allikad (nt registrid, küsitluslehed jne), kust isikuandmeid saadakse.

Täpne loetelu isikuandmete allikatest on toodud taotluse Lisas 1.

9.4. Kas andmeandjatega (andmekogu vastutava töötlejaga) on konsulteeritud ning nad on valmis väljastama uuringu eesmärgi saavutamiseks vajalikud andmed?

Jah, andmeandjatega on andmekoosseisu ja andmete väljastamise osas läbi räägitud.

10. Kas kogutud andmed pseudonümiseeritakse või anonümiseeritakse? Mis etapis seda tehakse? Kes viib läbi pseudonümiseerimise või anonümiseerimise (vastutav töötleja, volitatud töötleja, andmeandja vms)?

Kui andmeid ei pseudonümiseerita, siis selgitada, miks seda ei tehta.

Analüüsis hõlmatud andmekogude andmed pseudonümiseeritakse. Pseudonümiseerimise viib läbi Statistikaamet. Pseudonümiseerimise võtit uuringu läbiviijale (volitatud töötleja OECD) kättesaadavaks ei tehta (vt ka andmete edastamise protsessi, taotluse punkt 8).

10.1. Loetlege pseudonümiseeritud andmete koosseis.

Töödeldavate isikuandmete koosseis on toodud taotluse Lisas 1.

10.2. Kirjeldage pseudonümiseerimise protsessi ja vahendeid.

Kui kasutatakse koodivõtit, siis tuua välja, kes koodivõtit säilitab ja kui kaua säilitab.

<p>Pseudonüümid genereeritakse andmestikus isikukoodide põhjal. Pseudonümiseerimiseks kasutatakse koodivõtit, mis tugineb Statistikaameti meetodikal ja mida teistele osapooltele kättesaadavaks ei tehta. Kuivõrd tegemist on Statistikaametis kasutusel oleva pseudonümiseerimise meetodikaga, säilitab Statistikaamet koodivõtit tähtajatult.</p>
<p>10.3. Tooge välja pseudonümiseeritud andmete säilitamise aeg ja põhjendus. Kui andmeid ei pseudonümiseerita, siis tuua välja andmete kustutamise tähtaeg. <i>Vähemalt kvartali ja aasta täpsusega.</i></p> <p>Volitatud töötlejal OECD kaob ligipäas Statistikaameti keskkonnale vastavalt lepingule pärast uuringu lõppu (10.09.2027). Statistikaameti keskkonnas andmete säilitamise kord on reguleeritud vastavalt Statistikaameti <u>konfidentsiaalsete andmete teaduslikel eesmärkidel kasutamise korrale</u>. Andmete säilitamise periood lepitakse Statistikaameti ja OECD vahel kokku andmete kasutuslepingus, milleks on 10.09.2027.</p>

<p>11. Kas andmesubjekti teavitatakse isikuandmete töötlemisest? <i>Jah/ei</i></p>	Jah
<p>11.1. Kui vastasite ei, siis palun põhjendage⁶</p>	
<p>11.2. Kui vastasite jah, siis kirjeldage, kuidas teavitatakse.</p>	<p>Andmesubjekte teavitatakse läbi Eesti Töötukassa ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kodulehtede uuringu teostamisest sh uuringu eesmärgist, töödeldavatest isikuandmetest, uuringu õiguslikust alusest ja kaasatud volitatud töötlejast.</p> <p>Kvantitatiivanalüüsis oleks ebamõistlikult raske osalejate arvu vaadates kõiki osalejaid eraldiseisvalt teavitada. Lisaks nõuaks see eraldi lisanduvat andmetöötlust kontaktandmete näol, mida ei koguta ning mille kogumine ei ole eraldiseisvalt põhjendatud, mistõttu inimesi teavitatakse kodulehe kaudu.</p>
<p>11.3. Kust on leitavad andmekaitsetingimused⁷?</p>	<p>Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi andmekaitsetingimused on leitavad siit. Eesti Töötukassa andmekaitsetingimused on leitavad siit. OECD andmekaitsetingimused on leitavad siit. Statistikaameti andmekaitsetingimused on leitavad siit.</p>

<p>12. Kas isikuandmeid edastatakse kolmandatesse riikidesse⁸ <i>Jah/ei. Kui vastate küsimusele jah, siis täita ka järgnevad lahtrid.</i></p>	Ei
--	----

⁶ Isikuandmete töötlemisest teavitamise kohustus tuleneb IKÜM-st, teavitamata jätmine on põhjendatud väga erandlikel juhtudel.

⁷ IKÜM-i kohaselt tuleb andmesubjektile esitada isikuandmete töötlemise kohta teave ehk nn andmekaitsetingimused, mis peavad vastama IKÜM art 12 – 14 sätestatule.

⁸ Isikuandmete edastamine on lubatud üksnes sellisesse riiki, millel on piisav andmekaitse tase (Euroopa Liidu liikmesriigid; Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigid; riigid, mille isikuandmete kaitse tase on Euroopa Komisjoni poolt hinnatud piisavaks). Isikuandmete nn kolmandatesse riikidesse edastamine toimub IKÜM artiklite 44-50 alusel. Täiendav teave: <https://www.aki.ee/isikuandmed/andmetootlejale/isikuandmete-edastamine-valisriiki>.

12.1. Loetlege riigid, kuhu isikuandmeid edastatakse.	-
12.2. Milliseid lisakaitsemeetmeid kasutatakse?	-

Kinnitan, et taotluses esitatud andmed vastavad tegelikkusele.

(allkirjastaja ees- ja perenimi)⁹

(allkiri ja kuupäev)

Taotluse lisad¹⁰:

Lisa 1: <i>Töödeldavate isikuandmete koosseis ja allikad</i>	
Lisa 2: <i>Andmesubjekti õigusi ja vabadusi puudutavate ohtude hinnang ja õigused</i>	

⁹ Taotluse saab allkirjastada vaid isik, kellel on vastava asutuse/ettevõtte esindusõigus või teda on volitatud taotlust esitama. Kui allkirjastaja on volitatud taotlust esitama, siis esitada volitust tõendav dokument (volikiri, leping vms).

¹⁰ Kui nimetatud lisa ei ole, siis palume need kustutada.